

Sygn. akt I.Ca 114/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 maja 2019r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Alicja Wiśniewska
Sędziowie:	SO Aneta Ineza Sztukowska SO Mirosław Krzysztof Derda (spr.)
Protokolant:	sekr. sądowy Ewa Andryszczyk

po rozpoznaniu w dniu 8 maja 2019 roku w Suwałkach

na rozprawie

sprawy z powództwa G. W.

przeciwko Towarzystwu (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki G. W. i pozwanego Towarzystwa (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W.

od wyroku Sadu Rejonowego w Augustowie V Zamiejscowego Wydziału Cywilnego z siedzibą w S. z dnia 29 listopada 2018 r. sygn. akt V C 78/16

I. Oddala obie apelacje.

II. Znosi wzajemnie między stronami koszty postępowania przed Sądem II instancji.

SSO Alicja Wiśniewska SSO Aneta Ineza Sztukowska SSO Mirosław Krzysztof Derda

Sygn. akt I Ca 114/19

UZASADNIENIE

Powódka G. W. domagała się zasądzenia od Towarzystwa (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. kwoty 4.785,71 zł, na którą składają się kwoty: 2.202,71 zł za naprawę pojazdu oraz kwota 2.583 zł za najem pojazdu zastępczego wraz z ustawowymi odsetkami: za naprawę pojazdu od kwoty 29.558,51zł za okres od dnia 15.01.2015 r. do dnia 27.01.2015 r., od kwoty 2.553,69zł za okres od dnia 28.01.2015 r. do dnia 04.03.2016 r., od kwoty 2.202,71 zł za okres od dnia 05.03.2016 r. do dnia zapłaty oraz za najem pojazdu od kwoty 6.888 zł za okres od dnia 15.01.2015r. do dnia 27.01.2015 r., od kwoty 3.388 zł za okres od dnia 28.01.2015 r. do dnia 04.03.2015 r. oraz od kwoty 2.583 zł za okres od dnia 05.03.2016 r. do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu wskazała, iż w dniu 03.12.2014 r. nastąpiła szkoda komunikacyjna w pojeździe marki B. (...), o nr rej. (...), stanowiącym własność (...) S.A. z siedzibą we W., a użytkowanym przez powódkę. Powódka przekazała naprawę uszkodzonego samochodu najbliższemu, ze względu na siedzibę użytkownika, zakładowi (...) sp. j. z siedzibą w K. P.. Właściciel przedmiotowego pojazdu w dniu 21.01.2015 r. upoważnił zakład (...) sp. j. do odbioru odszkodowania z tytułu naprawy przedmiotowego pojazdu. Następnie umową cesji z dnia 04.02.2016 r. właściciel przedmiotowego pojazdu przełał na powódkę prawo do dochodzenia odszkodowania z umowy ubezpieczenia w części niepokrytej przez świadczenie wypłacone przez pozwanego zakład ubezpieczeń. (...) B. sp. j. w związku z zakończeniem naprawy przedmiotowego samochodu, określiła koszt naprawy pojazdu i najmu pojazdu zastępczego na kwotę 29.631,31 zł + podatek VAT 6.815,20 zł, razem 36.446,51 zł. Pozwany zakwestionował kalkulację naprawy w zakresie stawki za roboczogodzinę, która według autoryzowanego serwisu wyniosła 230 zł i określił ją na kwotę 140 zł na roboczogodzinę. Ponadto pozwany uznał, iż najem pojazdu zastępczego powinien trwać 14 dni (podczas gdy faktyczny czas najmu wyniósł 16 dni) oraz zakwestionował stawkę najmu pojazdu zastępczego i zastosowaną przez (...) B. stawkę 350 zł za dobę obniżył do 250 zł za dobę. Pozwany przełał zakładowi naprawczemu część odszkodowania w łącznej kwocie 30.504,82 zł.

Powódka pismem z dnia 01.02.2016 r. wezwała pozwanego do dobrowolnego spełnienia świadczenia. Stawka za roboczogodzinę jaką zastosował zakład naprawczy jest stawką stosowaną na rynku lokalnym przez zakłady autoryzowane marki B., a tym samym stawka ta nie powinna być obniżona przez ubezpieczyciela. Obniżenie jej przez pozwaną jest całkowicie nieuzasadnione i nie odzwierciedla faktycznych kosztów naprawy jakie stosują autoryzowane zakłady naprawcze marki B. na rynku lokalnym. Ponadto pojazd powódki w chwili zdarzenia miał nieduży przebieg ok. 24 tys. km, był pojazdem serwisowanym w (...) B., a w chwili szkody był na gwarancji, więc naprawa poza (...) byłaby nieuzasadniona i skutkowałaby utratą uprawnień gwarancyjnych.

Przed skierowaniem sprawy na rozprawę powódka cofnęła powództwo w części, tj. co do kwoty 1.155,98 zł tytułem części należności głównej, zrzekając się roszczenia w tym zakresie, z uwagi na to, iż pozwany w dniu 04.03.2016 r. dokonał przelewu środków pieniężnych w ww. kwocie, na którą to kwotę składała się kwota 350,98 zł za naprawę pojazdu oraz kwota 805 zł za najem pojazdu.

W odpowiedzi pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości. Wskazał, iż zweryfikował wartość przedstawionych przez warsztat naprawczy kosztów naprawy oraz kosztów najmu pojazdu zastępczego. Zdaniem pozwanego stawki za roboczogodzinę zastosowane przez zakład naprawczy zostały przez niego sztucznie i w sposób nieuzasadniony zawyżone. Nadto dokonał obniżenia zasadnego okresu najmu pojazdu zastępczego do 14 dni i ograniczenia stawki dobowej za najem pojazdu do kwoty 250 zł. Pozwany wskazał, iż znacząca większość autoryzowanych stacji obsługi pojazdów posiadających profesjonalny sprzęt oraz wykwalifikowaną kadrę oznacza wartość stawki za 1 roboczogodzinę prac naprawczych na poziomie 140-160 zł i nie ma pod względem technicznym istotnej różnicy na samochodzie jakiej marki prowadzone są prace naprawcze, a więc nie ma podstaw do tego aby różnicować wartość stawek za godziny prac naprawczych. Pozwany wskazał również, iż brak jest również informacji czy naprawę wykonywała faktycznie spółka (...) sp. j. czy też jej wykonawcy. Pozwany posiada informacje z innych postępowań sądowych, iż spółka ta wykonując naprawy powypadkowe pojazdów marki B. korzysta z usług podwykonawcy, nie angażując własnego sprzętu ani kapitału ludzkiego. Jeżeli spółka (...) faktycznie zleca przeprowadzenie napraw powypadkowych firmom zewnętrznym, to kosztem determinującym wartość szkody i odszkodowania może być wyłącznie wydatek poczyniony przez tę spółkę na rzecz podwykonawcy. Pozwany ostatecznie rozliczył koszt naprawy w oparciu o stawkę 160zł za godzinę, gdyż w jego ocenie taka stawka była przez (...)B. uiszczona na rzecz podwykonawcy dokonującego faktycznej naprawy pojazdu. Pozwany zwrócił uwagę, iż może spółka (...) faktycznie stosuje stawkę 230 zł za godzinę prac naprawczych, ale do prac wykonywanych bezpośrednio przez nią i jej pracowników. Jednakże powódka nie udowodniła, aby to spółka (...) faktycznie dokonała bezpośrednio naprawy pojazdu, którego dotyczy postępowanie. Natomiast odnośnie roszczenia z tytułu zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego, pozwany podniósł, iż okres najmu został przez warsztat naprawczy niezasadnie wydłużony, na okres ponad 14 dni. Zdaniem pozwanego naprawa pojazdu- przy sprawnym jej przeprowadzeniu- powinna zakończyć się w okresie dwóch tygodni. Warsztat naprawczy bezpodstawnie oczekiwał na weryfikację kalkulacji naprawy w dniach 10-15 grudnia 2014 r., zamiast

rozpocząć naprawę i zamówić części zamienne. Powódka zleciła naprawę warsztatowi naprawczemu i niezależnie od tego czy pozwany przyjąłby odpowiedzialność za szkodę czy też nie, naprawa powinna być dokonana. Istotą umowy między powódką a warszatem naprawczym było zlecenie naprawy, jej wykonanie i zapłacenie wynagrodzenia przez powódkę. Weryfikacja kalkulacji nie miała żadnego znaczenia w procesie naprawczym pojazdu powódki, skoro pojazd został jej wydany w dniu 24 grudnia 2014 r., a dopiero w dniu 29 grudnia 2014 r. została dostarczona przez pozwanego zweryfikowana kalkulacja po oględzinach dodatkowych. Warsztat naprawczy w dniu 22 grudnia 2014 r. zarówno wysłał dodatkową kalkulację do weryfikacji, jak i zamówił część, nie czekając na akceptację pozwanego. Skoro tak uczynił w dniu 22 grudnia 2014 r., to tym bardziej mógł to zrobić w dniu 10 grudnia 2014 r. Powyższe potwierdza, iż akceptacja kalkulacji naprawy przez pozwanego nie była elementem istotnym przeprowadzenia naprawy, w przeciwieństwie do oceny technicznej, którą warsztat otrzymał w dniu 9 grudnia 2014 r. Zwłoka w naprawie pojazdu, nie wynikająca z działania sprawy szkody ani pozwanego, nie może uzasadniać wydłużenia okresu najmu. Okres zwłoki w naprawie wynosi co najmniej 2 dni i z tego też względu pozwany zweryfikował koszty najmu pojazdu zastępczego. W kwestii wysokości stawki za dobę najmu pojazdu zastępczego, pozwany zaprzeczył, aby stawka 350 zł była stawką rynkową, a powódka nie miała możliwości wynajęcia pojazdu u innego usługodawcy w cenie 250 zł za dobę. W tym zakresie pozwany podniósł zarzut przyczynienia się powódki do zwiększenia rozmiarów szkody, tym bardziej, że z informacji posiadanych przez pozwanego wynika, iż powódce był proponowany najem pojazdu z firmy współpracującej z pozwanym w kwocie 250 zł za dobę.

Wyrokiem z dnia 29 listopada 2018 roku w sprawie sygn. akt: V C 78/16 Sąd Rejonowy w Augustowie V Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w Sejnach w umorzył postępowanie w sprawie co do kwoty 1.155,98 zł, zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 2.202,71 zł oraz ustawowe odsetki od dnia 15.01.2015r. do dnia 27.01.2015 r. od kwoty 29.558,51 zł, ustawowe odsetki od dnia 28.01.2015 r. do dnia 31.12.2015 r. i odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia 01.01.2016 r. do dnia 04.03.2016 r. od kwoty 2.553,69 zł oraz odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia 05.03.2016 r. do dnia zapłaty od kwoty 2.202,71 zł, oddalił powództwo w pozostałym zakresie i rozstrzygnął o kosztach procesu.

Z ustaleń dokonanych przez Sąd Rejonowy wynika, iż w dniu 03.12.2014 r. doszło do kolizji drogowej, w której uszkodzony został samochód stanowiący własność (...) S.A. z siedzibą w W., a użytkowany przez powódkę G. W. marki B. (...) o nr rej. (...). Sprawca kolizji był ubezpieczony w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u pozwanego Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W..

Pojazd marki B. (...) został przekazany do naprawy do autoryzowanej stacji obsługi (...) B. sp. j. z siedzibą w K. P.. W dacie kolizji pozostawał na gwarancji. W dniu 04 grudnia 2014 r. poszkodowana zgłosiła pozwanemu ubezpieczycielowi szkodę, która została zarejestrowana pod numerem (...). W dniu 08.12.2014 r. G. W. zawarła z (...) B. umowę najmu pojazdu zastępczego marki B. (...) od dnia 08.12.2014 r. godz. 12:35 do dnia 24.12.2014 r. godz. 11:15. Czynsz najmu pojazdu określono na kwotę 350 zł netto za dobę.

Naprawa pojazdu B. (...) była realizowana przy współudziale podwykonawcy (...) S.C. J. i A. W., który wykonał prace blacharskie i lakiernicze, a wynagrodzenie podwykonawcy wyniosło 6.145,33 zł.

Przy przyjęciu, dla użytych do naprawy części oraz stawek kosztów robocizny na poziomie 230 zł za roboczogodzinę, zgodnie z kalkulacją sporządzoną w systemie A. naprawa uszkodzeń w pojeździe w (...)B. to koszt 30.523,68 zł. (...) B. w dniu 31.12.2014 r. wystawił fakturę VAT nr (...) opiewającą na łączną kwotę 36.446,51 zł, która obejmowała kwotę 4.408,53 zł za prace blacharskie, 5.499,59 zł za prace lakiernicze, kwotę 6.888 zł tytułem najmu samochodu zastępczego na czas 16 dni oraz kwotę 19.650,39 zł za części.

W dniu 21 stycznia 2015 r. (...) S.A. z siedzibą we W. upoważnił firmę (...) do odbioru przyznanego odszkodowania. Umową cesji z dnia 04.02.2016 r. (...) S.A. przelała na G. W. uprawnienia do dochodzenia roszczeń w stosunku do sprawy wypadku. G. W. nabyła również uprawnienie do dochodzenia odszkodowania od ubezpieczyciela, przewyższającego wypłaconą kwotę, związanego ze szkodą ze (...)we własnym imieniu oraz na własny rachunek.

Ubezpieczyciel sprawy kolizji uznał swoją odpowiedzialność za przedmiotową szkodę. Na łączną kwotę odszkodowania w wysokości 30.504,82 zł przyznanego G. W. złożyły się: koszty naprawy pojazdu w kwocie 27.004,82

zł i koszty wynajmu pojazdu zastępczego w kwocie 3.500 zł. Ubezpieczyciel wskazał, iż za zasadny czas najmu pojazdu zastępczego uznano okres 14 dni, tj. od dnia 10.12.2014 r. do 24.12.2014 r. Ponadto skorygowana została stawka dobową czynszu najmu do kwoty 250 zł brutto.

Wezwaniem z dnia 01 lutego 2016 r. powódka wezwała pozwanego do zapłaty kwoty 5.941,69 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 36.446,51 zł za okres od dnia 15.01.2015 r. do dnia 27.01.2015 r. oraz od kwoty 5.941,69 zł za okres od dnia 28.01.2015 r. do dnia zapłaty. W dniu 03 marca 2016 r. ubezpieczyciel przyznał dopłatę w kwocie 1.155,98 zł, na którą złożyły się kwota 350,98 zł za koszty naprawy oraz kwota 805 zł za koszty wynajmu pojazdu zastępczego. Ubezpieczyciel wskazał, iż jako stawkę za roboczogodzinę przyjął kwotę 160 zł netto, która jest stosowana przez warsztaty na rynku lokalnym, zaś za wynajem pojazdu zastępczego ubezpieczyciel przyjął kwotę 250 zł netto za dobę.

Z uwagi na to, iż powódka pismem z dnia 09 marca 2016r. cofnęła powództwo co do kwoty 1.155,98 zł, w oparciu o treść art. 355 § 1 kpc postępowanie w tym zakresie Sąd Rejonowy umorzył.

Sąd ten wskazał również, że podstawę materialną roszczenia stanowią przepis art. 822 § 1 i 4 kc i art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. 2016 poz. 2060 z późn. zm.). Odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń rozpoczyna się z chwilą zawarcia umowy albo z chwilą zawarcia umowy i zapłacenia składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty (art. 39 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych). Odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej (art. 36 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych). Granice odpowiedzialności osoby korzystającej z ochrony ubezpieczenia w zakresie OC posiadaczy pojazdów mechanicznych wyznaczone są przez przepisy kodeksu cywilnego, w szczególności art. 361 kc. Zgodnie z jego treścią, zobowiązany ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. W powyższych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógł osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono.

Odpowiedzialność co do zasady nie była kwestionowana przez pozwanego. Pozwany zakwestionował stawki za roboczogodziny zastosowane przez zakład naprawczy za prace blacharsko-lakiernicze, zasadny okres najmu pojazdu zastępczego i stawkę dobową za najem pojazdu zastępczego.

Z uwagi na istniejący pomiędzy stronami kwestie sporne wymagające wiadomości specjalnych, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu mechaniki pojazdowej i ruchu drogowego R. S.. Biegły sądowy w opinii głównej, w opiniach uzupełniających sformułował następujące wnioski: technologiczny czas niezbędny do przeprowadzenia naprawy powypadkowej przedmiotowego samochodu wynosił 6 dni, ale konieczny czas naprawy wynosił 8 dni (w tym 2 dni to czas oczekiwania na części); naprawa pojazdu mogła być rozpoczęta z chwilą otrzymania zaakceptowanej/zweryfikowanej kalkulacji naprawy; (...)B. dysponujący w dniu 10.12.2014 r. zestawieniem uszkodzonych części, nie miał jakichkolwiek przeszkód w niezwłocznym zamówieniu części zamiennych i po ich otrzymaniu mógł przystąpić do naprawy przedmiotowego samochodu.

Zdaniem Sądu, sporządzonej w postępowaniu opinii biegłego sądowego R. S. (pisemnej i ustnej) należy przyznać pełen walor wiarygodności, bowiem była jasna, logiczna i wyprowadzone przez biegłego wnioski były zasadne w świetle wskazań wiedzy technicznej i zasad doświadczenia życiowego.

(...)B. jest jedynym (...) serwisem (...) w województwie (...). W konsekwencji jego cena za roboczogodzinę na poziomie 230 zł stanowi równocześnie „średnią” takiej ceny województwie (...). W województwie mazowieckim średnia cena w (...) jest już wyższa. Tylko na wskazanej płaszczyźnie wybór przez powódkę tej stacji nie można uznać za nieuzasadniony. Na kolejnej płaszczyźnie, a mianowicie odległości wskazanej autoryzowanej stacji od jej miejsca zamieszkania dokonany wybór jest tym bardziej uzasadniony.

Ponadto Sąd Rejonowy nie zgodził się ze stanowiskiem pozwanego, iż może dojść do ustalenia mniejszej wysokości szkody niż wynikająca z wystawionej faktury w zakresie kosztów naprawy z uwagi na zlecenie wykonania prac blacharskich i lakierniczych podwykonawcy. Oczywiście rzeczą jest, iż naprawa pojazdu przez nieautoryzowaną stację prowadziłaby do utraty gwarancji, tym samym wybór tej stacji przez powódkę nie może budzić wątpliwości. Niezależnie do tego zostało dowiedzione, iż pracownicy (...)B. nadzorują prace wykonywane u podwykonawców, dostarczają sprzęt (mieszalnik lakierów), sprawdzają skutki naprawy, służą pomocą dla pracowników podwykonawcy, zapewniają pomoc osobową. Wynika to przede wszystkim z treści umowy o współpracy zawartej pomiędzy (...)B. a firmą (...), co zostało również potwierdzone przez świadków S. G. i A. O.. Powyższy materiał dowodowy jest jasny i spójny ze sobą, dlatego też Sąd obdarzył go wiarą. W świetle powyższego przyjęcie argumentacji pozwanego, iż wysokość odszkodowania w zakresie napraw lakierniczych winna ograniczyć się do faktycznie wypłaconej podwykonawcy kwoty jest chybiona. Korzystanie z podwykonawców jest częstą praktyką, której nie można zamknąć w schemacie, iż wysokość szkody zamyka się wypłaconym/należnym podwykonawcy wynagrodzeniem. Są to sytuacje złożone na wielu płaszczyznach (w tym tajemnic handlowych). Trudno oczekiwać od powódki, aby posiadając samochód na gwarancji zlecała jego naprawę w zakładzie przedmiotowego podwykonawcy bądź innego nieautoryzowanego podmiotu, tracąc gwarancję na samochód. Ponadto skąd miałyby mieć wiedzę, iż ten bądź inny podmiot dokonuje takich napraw. Powódka wybrała określoną markę pojazdu i logicznym jest w realiach niniejszej sprawy, iż wybrała konkretną najbliższą jej miejscu zamieszkania autoryzowaną stację do zakupionej marki pojazdu.

Sąd uznał, iż pozwany nie udowodnił, że proponował wynajem pojazdu powódce za mniejszą kwotę. Nie dowodzi tego zapis z płyty CD. Nie wynika z niej ani aby stawka za dobę miała wynosić mniej, ani aby miała wynosić 250 zł., nie wynika z niej również aby taka propozycja dotarła do pozwanej, ani aby w ogóle była do nie wysłana, bądź dotarła w jakiegokolwiek formie (pocztowej, elektronicznej, słownej). Ponadto pojawia się w zapisie elektronicznym zupełnie nowy podmiot prawny, którego rola i udział w sprawie pozostaje dla Sądu nieznanym, a w tym przedmiocie nie zostały złożone przez pozwanego żadne stosowne dowody.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, Sąd Rejonowy uznał, iż pozwany winien był dokonać powódce wypłaty kwoty 9.908,12 zł należnej za wykonane prace blacharskie i lakiernicze (4.408,53 zł- prace blacharskie + 5.499,59 zł- prace lakiernicze). Z uwagi na to, iż w toku postępowania likwidacyjnego pozwany wypłacił za prace blacharskie i lakiernicze łącznie kwotę 7.705,41 zł, do zapłaty pozostała mu z tego tytułu kwota 2.202,71 zł.

Natomiast w kontekście zasadnego okresu najmu pojazdu zastępczego, Sąd Rejonowy zgodził się ze stanowiskiem pozwanego, iż wskazywany przez powódkę okres 16 dni jest zawyżony. Biegły sądowy z zakresu mechaniki pojazdowej i ruchu drogowego określił, iż konieczny czas naprawy pojazdu wynosił 8 dni. Pojazd do naprawy przekazała powódka G. W. i zakład (...), na mocy umowy z powódką, powinien przystąpić do prac naprawczych niezwłocznie, a nie jak wskazywała powódka w toku postępowania, dopiero po otrzymaniu zweryfikowanej kalkulacji. Dlatego też okres wynajmu pojazdu zastępczego przez powódkę w wymiarze 16 dni znacznie wykracza poza konieczny i zasadny czas użytkowania z pojazdu zastępczego. W konsekwencji Sąd stwierdził, iż żądanie w tym zakresie pozostaje bez adekwatnego związku przyczynowego ze zdarzeniem wywołującym szkodę.

Pozwany wypłacił powódce w toku postępowania likwidacyjnego łącznie kwotę 4.305 zł, a biorąc pod uwagę określony czas naprawy pojazdu w wymiarze 8 dni i stawkę najmu pojazdu wskazywaną przez powódkę, tj. kwotę 350 zł, należna powódce kwota za najem pojazdu została spełniona. Pozwany wypłacając określone kwoty wyraźnie wskazywał na co je przeznacza, tym samym jego działanie odpowiadało treści art.451§1 kc i jako takie jest wiążące. Oczywiście jest przy tym, iż dłużna kwota pieniężna z różnych tytułów (najem pojazdu, koszty naprawy, koszty części) stanowi kilka długów tego samego rodzaju o jakich mowa w art.451§1 kc. Sąd uznał roszczenie powódki za zasadne w części i zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 2.202,71 zł oraz ustawowe odsetki od dnia 15.01.2015 r. do dnia 27.01.2015 r. od kwoty 29.558,51 zł, ustawowe odsetki od dnia 28.01.2015 r. do dnia 31.12.2015r. i odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia 01.01.2016 r. do dnia 04.03.2016 r. od kwoty 2.553,69 zł oraz odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia 05.03.2016 r. do dnia zapłaty od kwoty 2.202,71 zł.

W zakresie odsetek Sąd orzekł zgodnie z żądaniem powódki oraz na podstawie art. 481 § 1 i 2 kc.

O kosztach procesu orzeczono w oparciu o art. 100 kpc, zgodnie z którym w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Powództwo zostało uwzględnione częściowo, co uzasadniało stosunkowe rozdzielenie kosztów procesu. Powódka ostąpiła się ze swym roszczeniem w stosunku do pozwanego w 56%, a więc przegrała w 44%.

Apelację od powyższego wyroku wniosły obie strony.

Pozwany zaskarżył wyrok Sądu Rejonowego w Augustowie V Zamiejscowego Wydziału Cywilnego z siedzibą w Sejnach z dnia 29.11.2018 r., wydany w sprawie o sygn. akt V C 78/16 w części:

1. w punkcie II w zakresie zasądzonej od pozwanego na rzecz powódki kwoty 2.202,71 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 05.03.2016 r. do dnia zapłaty,
2. w punktach IV i V dotyczących rozstrzygnięcia o kosztach procesu w całości.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego i prawa procesowego, a mianowicie:

1. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez nieprawidłową, z przekroczeniem granic prawidłowego rozumowania i doświadczenia życiowego, ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności faktury wystawionej na rzecz podwykonawcy naprawy - firmy (...) s.c. J.A. W. oraz dowodu z opinii biegłego sądowego R. S., sprowadzającą się do uznania, że:

- zastosowana przez (...) B. (...) - B.(...) w C. stawka za jedną roboczogodzinę prac blacharsko - lakierniczych w wysokości 230,00 zł netto jest stawką realną i nie odbiegającą rażąco od stawek innych (...) na lokalnym rynku w sytuacji, gdy zastosowane stawki 230/230 zł netto pozostawały znacznie wygórowane w stosunku do innych stawek rynkowych stosowanych przez autoryzowane serwisy świadczące podobną jakość usług.
- uznaniem za nieistotną okoliczność, iż naprawa rzeczywiście nie została dokonana w firmie (...) (...)zaś w warsztacie podwykonawcy - (...) s.c. (...)W. po stawce 100 zł netto za rbg prac blacharsko-lakierniczych zgodnie z aneksem do umowy o współpracę, która powinna determinować wartość faktycznie powstałej szkody, z uwzględnieniem uzasadnionej marży serwisu (...), nie zaś wynoszącej 130% faktycznej stawki rbg.

2. art. 361 § 1 k.c. i art. 363 § 1 k.c. oraz 8241 § 1 k.c. poprzez błędne przyjęcie za uzasadnioną, zastosowaną przez firmę (...) sp. j. stawkę 230,00 zł netto, w sytuacji gdy rażąco odbiegała od średnich stawek funkcjonujących w (...) w wysokości 130 zł netto, przy jednoczesnym pominięciu istotnej okoliczności wykonania faktycznej naprawy przez podwykonawcę - warsztat (...) s. c. J. i A. W., który na podstawie umowy o współpracę stosuje w rozliczeniu ze zleceniodawcą stawkę ponad dwukrotnie niższą.

Mając na uwadze powyższe zarzuty, wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez:

a) zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda odsetek ustawowych od kwoty 29.558,51 zł liczonych od dnia 15.01.2015 r. do dnia 27.01.2015 r. oraz odsetek ustawowych od kwoty 2.553,69 zł liczonych od dnia 28.01.2015 r. do dnia 04.04.2016 r. i oddalenie powództwa w pozostałym zakresie,

b) zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych stosownie do wyniku sporu,

2. zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego za instancję odwoławczą według norm przepisanych.

Powódka zaskarżyła powyższy wyrok w części oddalającej powództwo co do kwoty 2 583,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 05.03.2016r. do dnia zapłaty jak również rozstrzygającej o kosztach procesu zarzucając mu:

I. naruszenie przepisów prawa procesowego, a mianowicie:

1) art. 231 k.p.c. i art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego, dowolną a nie swobodną, niezgodną z zasadami logiki ocenę dowodów i w konsekwencji dokonywanie ustaleń sprzecznych z dowodami zgromadzonymi w sprawie, w szczególności poprzez uznanie, iż:

a) technologiczny czas naprawy uznany przez biegłego w ilości 6 dni powiększony o czas organizacyjny stanowi uzasadniony okres najmu za który powodowi należy się odszkodowanie, pomijając dni wolne od pracy jak również dni oczekiwania na weryfikację kalkulacji naprawy oraz dodatkowe oględziny,

2) naruszenie przepisu postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art.233 kpc poprzez pominięcie faktu notoryjnego, niewymagającego dowodu, w postaci niewykonywania pracy przez warsztat samochodowy w soboty i w niedziele.

II. naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie:

1) art. 361 § 2 w zw. z art. 363 § 1 i 2 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, polegające na przyjęciu przez Sąd I instancji, iż powodowi nie przysługuje prawo do domagania się zapłaty pełnych kosztów związanych z najmem pojazdu zastępczego w sytuacji, gdy poszkodowany poniósł wydatki z tym związane, wynikające z faktury VAT nr (...),

Biorąc pod uwagę powyższe zarzuty na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. wniosła o:

1) zmianę zaskarżonego wyroku częściowo to jest przez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda dalszej kwoty 2.583,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 05.03.2016r. do dnia zapłaty,

2) zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpatrzenia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Obie apelacje okazały się niezasadne.

Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne Sądu I instancji, czyniąc je również podstawą własnego rozstrzygnięcia. Wbrew bowiem stanowisku apelujących, Sąd Rejonowy niewadliwie przeprowadził postępowanie dowodowe, prawidłowo ocenił zgromadzony w sprawie materiał dowodowy i na tej podstawie dokonał poprawnych ustaleń faktycznych. Na aprobatę zasługuje także ocena prawna zasadności żądania powódki, którą w całości aprobuje Sąd Okręgowy.

Sąd ma swobodę odnośnie oceny dowodów. W orzecnictwie przyjmuje się, że ramy swobodnej oceny dowodów muszą być określone wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego, regułami logicznego myślenia oraz pewnego poziomu świadomości prawnej, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wając ich moc oraz wiarygodność odnosi je do pozostałego materiału dowodowego (np. uzasadnienie wyroku SN z dnia 20 marca 1980 r.. II URN 175/79.

W przedmiotowej sprawie Sąd niewątpliwie ocenił wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, zgodnie z powyższymi regułami.

Zagadnienie uśredniania cen stawek roboczogodziny w warsztatach naprawczych było wielokrotnie przedmiotem rozważań sądów powszechnych i Sądu Najwyższego.

Zdaniem Sądu Okręgowego w Suwałkach takie uśrednianie nie powinno mieć miejsca, gdy nie rekompensuje w pełni powstałej szkody, co oznacza, że jest niezgodne z zasadą pełnej kompensaty szkody zawartą w art. 361 k.c.

Analizując orzeczenia sądów powszechnych dotyczące omawianej problematyki, zauważyć można, że kluczową dla ich rozważań wydaje się być uchwała Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2003 r. (sygn. akt III CZP 32/03, OSNC 2004, nr 4, poz. 51).

Sąd Najwyższy stwierdził, iż koszty przysługujące w ramach odszkodowania z tytułu odpowiedzialności cywilnej za uszkodzenie samochodu muszą być niezbędne i ekonomicznie uzasadnione z uwzględnieniem jednak cen występujących na lokalnym rynku. Niezbędnymi kosztami naprawy są takie koszty, które zostały poniesione w wyniku przywrócenia uszkodzonego pojazdu do stanu jego technicznej używalności istniejącej przed wyrządzeniem szkody przy zastosowaniu technologicznej metody odpowiadającej rodzajowi uszkodzeń pojazdu mechanicznego. Jeśli chodzi o koszty ekonomicznie uzasadnione, muszą to być koszty, ustalone według cen, którymi posługuje się wybrany przez poszkodowanego warsztat naprawczy dokonujący naprawy samochodu.

W swoich rozważaniach Sąd Najwyższy podkreślił, że „nie ma (...) znaczenia fakt, że ceny te odbiegają (są wyższe) od cen przeciętnych dla określonej kategorii usług naprawczych na rynku. Jeżeli nie kwestionuje się uprawnienia do wyboru przez poszkodowanego warsztatu samochodowego mającego dokonać naprawy, miarodajne w tym zakresie powinny być ceny stosowane właśnie przez ten warsztat naprawczy. Przyjęcie cen przeciętnych dla określenia wysokości przysługującego poszkodowanemu odszkodowania, niezależnie od samej metody ich wyliczania, która może być zróżnicowana, nie kompensowałoby poniesionej przez poszkodowanego szkody, gdyby ceny przyjęte w warsztacie naprawczym były wyższe od przeciętnych. Poszkodowany może naprawić samochód w takim zakładzie naprawczym, który zagwarantuje szczegółową diagnostykę pojazdu i nie ma obowiązku poszukiwania warsztatu oferującego swoje usługi po najniższych cenach.

Przenosząc te rozważania na grunt sprawy niniejszej należy zauważyć, iż powódka miała prawo do wyboru autoryzowanego zakładu naprawczego do naprawy uszkodzonego pojazdu. Za takim stanowiskiem, jak słusznie wskazał Sąd Rejonowy, przemawia szereg okoliczności, tj. wiek pojazdu, trwanie okresu gwarancyjnego (utrata gwarancji w przypadku naprawy poza (...)), niski przebieg, brak innych punktów (...) na terenie województwa i stosowanie wyższych stawek przez serwisy tej marki poza terenem województwa.

W przedmiotowej sprawie zakład ubezpieczeń zobowiązany był wypłacić odszkodowanie uwzględniające niezbędne i ekonomicznie uzasadnione koszty naprawy pojazdu z uwzględnieniem cen występujących na lokalnym rynku. Ponadto, nie mógł uzależniać wysokości odszkodowania należnego poszkodowanej od wyliczeń średniej arytmetycznej wynikającej z ilości i kategorii warsztatów naprawczych innych marek pojazdów, skoro jedynie naprawa w (...) określonej marki stanowiła podstawę do zachowania uprawnień gwarancyjnych.

Bez znaczenia w tym względzie pozostaje zatem sposób kalkulowania stawki roboczogodziny przez (...) tej marki i korzystanie z podwykonawców, skoro powódka nie miała żadnej alternatywy w zakresie wyboru określonego serwisu.

Ponadto Sąd Rejonowy przytoczył szereg argumentów przemawiających przeciwko pogładowi wyrażanemu przez pozwanego, iż stawki stosowane przez podwykonawcę powinny być też jednocześnie stawkami (...). Stanowisko Sądu Rejonowego jest logiczne i opiera się na zasadach doświadczenia życiowego. Sąd Okręgowy akceptuje je w całości, a ze względu na zacytowanie go w części ustaleniowej uzasadnienia nie wymagało ponownego przytaczania.

Niezasadne okazały się również zarzuty zawarte w apelacji powódki.

Ze sporządzonej w sprawie opinii biegłego sądowego wynika, iż technologiczny czas naprawy pojazdu powinien trwać 6 dni kalendarzowych, a niezbędny 8 dni roboczych.

Rzeczywisty czas naprawy w przedmiotowej sprawie był dłuższy i bezzasadnie uzależniony od stopnia zaangażowania w proces naprawy pozwanego. Zauważyć bowiem należy, iż akceptacja kosztorysu lub jej brak przez ubezpieczyciela nie stanowiły warunku rozpoczęcia naprawy.

Biegły wskazał, że poza technologicznym czasem naprawy uwzględnił 2 dni na zorganizowanie części zamiennych. Natomiast w opinii uzupełniającej biegły wyjaśnił, iż (...)B. dysponując w dniu 10.12.2014 r. zestawieniem uszkodzonych części, nie miał jakichkolwiek przeszkód w niezwłocznym zamówieniu części zamiennych i po ich otrzymaniu mógł przystąpić do naprawy pojazdu.

Naprawa pojazdu powinna przebiegać niezależnie od przedłożenia przez ubezpieczyciela zweryfikowanego kosztorysu naprawy. Skoro serwis naprawczy już w dniu 10.12.2014 r. znał pełny zakres uszkodzeń i niezbędnych czynności naprawczych (dysponując nie tylko zestawieniem uszkodzonych części, ale również kalkulacją pozwanego), to jak przyznał biegły sądowy - tego samego dnia powinien przystąpić do zamówienia części zamiennych, a po ich otrzymaniu niezwłocznie rozpocząć naprawę.

Z powyższych względów obie apelacje nie zasługiwały na uwzględnienie i zostały oddalone na podstawie przepisu art. 385 kpc.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie przepisu art. 100 kpc.

SSO Mirosław Krzysztof Derda SSO Aneta Ineza Sztukowska SSO Alicja Wiśniewska